Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

ЭНГСИЭЛИ

Нам улууһун хаһыата • 1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ •

2000 с. Сэтинньи 2 күнэ чэппиэр № 126 (8816)

2000 сылга — 2000 үтүө дьыаланы

КЫРА КОЛЛЕКТИВ КИЛЛЭРБИТ КЫЛААТА

Республика үрдүнэн ыытыллар «2000 үтүө дьыала» чэрчитинэн Намнаадьы лесхоз аҕыйах киһилээх коллектива бэйэтин тустаах үлэтин таһынан кэккэ үлэлэри ыытан, дьон-сэргэ махталын ылыан ылла. Ол курдук социальнай харалта управлениетын кытта дуогабардаһан 340 куб. м. уокка оттор маһы бэлэмнээтэ уонна пенсионердарга, кыамматтарга испиэһэк быһыытынан тиэйэн киллэрдэ.

«Чөл олох» хамсааһын иһинэн Нам селотун көҕөрдүү көхтөөхтүк кытынна. Село дьаһалтатын нөҥүө барыта 738 араас олордуллар мастары түөрэн аҕалан чопчу аадырыстарга тириэртэ. Маны таһынан 150 куб. м. тутуу маһын кэрдэн, пилорамаҕа хайыттаран дьиэ туттар дьоннорго чэпчэки сыанаҕа атыылаата. «Намгазстрой» нөҥүө лесхозка гаас киллэриитигэр анаан 200 м. уһуннаах газопроводы тартарда.

ХАНЧАЛЫ УУТА ТИИЙЭРИГЭР ОЛУК УУРУЛУННА

Б. дь. алтынньы 16 күнүгэр Таастаах нэһилиэгин сиригэр, Чаакыйа үрэх кытыытыгар уу бырахтарар электронасостарга анаан, 100 КВА кыамталаах электроподстанция монтажтанна. Үлэни «Энергетик» чаанньай предприятие уонна РЭС үлэһиттэрэ толордулар. Кэлин улахан да кыамталаах электронасостары туруорарга уонна куорат оҕолоро айылҕаҕа сынньаналларыгар экологическай базаны да оҥорорго олук уурулунна.

Нэһилиэк баһылыга Данил Данилович Пахомов бу улахан кэскиллээх үлэни «2000 сылга — 2000 үтүө дьыаланы» программаҕа киллэртэрэн,сүүрэн-көтөн, иилээн-саҕалаан оҥорторбута кэрэхсэбиллээх.

Спартак ПОРОТОВ, инженер-электрик.

Улуус дьаһалтатын коллегиятыгар

ТЭТИМ, ӨССӨ ТЭТИМ!

Алтынньы 26 күнүгэр улуус дьаһалтатын коллегиятын уочараттаах мунньаҕа буолан ааста. Күннээҥи бэбиэскэҕэ улууска 2000 үтүө дьыаланы ситэрии, нэһилиэктэр дьаһалталарынан нолуогу хомуйуу, тэрилтэлэргэ первичнэй документация тупсарыллыбыт формаларын олоххо киллэрии, олорор дьиэ уонна коммунальнай өҥөлөргө көрүллэр компенсациялары төлөөһүн боппуруостара турдулар. Бүтэһиккэ нэһилиэктэр дьаһалталара ыал экономикатын сайыннарыыга туох үлэни ыыппыттарын туһунан отчуоттаатылар. Бастакы боппуруоска улуус баһылыгын солбуйааччы В. Потапов этэринэн 100 үтүө дьыалаттан 70 %-нын толорон иһэбит. Модут күөлүн күрүөлээһин, Хамаҕатта кулуубун өрөмүөннээһин, Салбаҥна баанньык, Көбөкөн-Фрунзе суолун оҥоруута, Көбөкөҥнө культура дьиэтин оҥоһуллуута кыаллыбатахтар. Культура өттүгэр үбүлэнии источнигын кыайан булбатыбыт диир Виктор Егорович. Аппааны спортсаалатын боппуруоһа кыайтарымаары гынна. Таастаах водопроводыгар подстанция туруоруллуохтаах. Көбөкөҥнө нэһилиэк күрүөтүн тута сылдьаллар. Нам спорткомплекса оҥоһуллан иһэн тохтоон турар. 100 үтүө дьыаланы ситэриигэ республикаттан 500 тыһ. солк., 8 бензопила, 4 тонна турба, 4 тонна цемент, 420 кв. м. линолеум, электролит кэлэн тураллар. Кирпииччэ, испиэскэ, стекловата кэлиэхтээх. Үтүө дьыалаҕа 482 тыһ. солк. стройматырыйаал бэрилиннэ. Нэһилиэктэр рабочай группаларын үлэлэрэ отой мөлтөх. Арыый Түбэ, Партизан, Үөдэй нэһилиэктэрэ тэринэн үлэлии-хамсыы сылдьаллар. Улахан тэрилтэлэр биһиэхэ көмөлөһүөхтэрэ диэн баҕа санаалаахпыт диир Виктор Егорович. Тоҕо диэтэргит, атын улуустарга меценатство, ол аата спонсордааһын күүскэ сайыннна. Маны таһынан нэһилиэктэр отчуоттарын мөлтөхтүк, бириэмэтин кэһэн биэрэллэрэ ыйылынна.

I Хомустааххха быйыл 6 үтүө дьыала көруллүбүт. Нэһилиэк дьаһалтатын баһылыга Иннокентий Иванов сэһэргииринэн теплица 60 % оҥоһулунна. «Сото таас» хаччахтаммыт эппиэтинэстээх общество 25 оҕону алмаас кырыылааһынҥа үөрэтэр. Бу тэрилтэ кэлин Нам заводугар филиал быһыытынан тэриллэр буоллаҕына сырьета быһаарыллыан наада. Тоҕо диэтэргит, күн бүгүн оҕолор куһаҕан тааска үлэлии олороллор. Кэҥкэмэ оҕо туристическай базаны тутуута үмүрүйдэ. Нэһилиэги көҕөрдүүгэ 90 маһы олордубуттар. Көлөппүнэни утары охсуһууга 90 га сиргэ бэрэбиэркэ ыытыллыбыт. Производство туһатыгар 40 га сир хорутуллубут. Хамаҕаттаҕа көҕөрдүүгэ 500 мас олордуллубут. Баанньай хаһаайыстыбалары кытары спонсордааһын ыытыллар. Нэһилиэк дьаһалтатын баһылыгын солбуйааччы Местников биһигиттэн ыйыталаспакка нэһилиэкпитин Кэҥкэмэ турбазатын тутууга тоҕо холбоотулар диэн сиэрдээх ыйытыыны биэрдэ.

Түбэ нэһилиэгин дьаһалтатын баһылыга Р.Е. Лукина этэринэн, үлэ народнай эрэ ньыманан бардаҕына хаачыстыбата суох буолууһу. Балыыһаны сэтинньигэ киллэриэхтээхтэр. Оскуолаҕа кырсаны иитэллэр. Баанньыгы өрөмүөннээн бүтэрбиттэр. Спортсаала оҥоһулла турар, муостатын «Түбэ» ПК тутар. Урукку маҕаһыыны ыччат киинин быһыытынан тэрийбиттэрэ, онно улахан өрөмүөн ыытыллыбыта: буор кутуута уо.д.а. Киһи сэргии истэрэ диэн хаһаайыстыбалар убаһа этин энгини бириэмийэ быһыытынан биэрбиттэр. Таастаах нэһилиэгэр водопровод үлэлээтэ да искусственнай күөлү уунан толоруохтаах. Олохтоох дьаһалта баһылыга Д. Пахомов сэһэргииринэн сайыҥҥы уунан хаччыйыы кыаллар. 1 км. суол тэлгээһинэ уурулунна. Суол үлэһиттэрэ кумах кутуохтаахтар. 7 миэстэлээх гараһы спортсаала оҥоруохтаахтар, хочуолунайа бэлэм. Үрут бырааҕыллыбыт теплица сөргүтүллүөхтээх, онно гаас киллэриллиэхтээх. Үтүө дьыала хамсааһына хамсыах курдук даҕаны, маһы сатаан туһаныы проблемата турда. Биһиги, таастаахтар, ойуур хаһаайыстыбатыттан ылбыт маспытын улуустааҕы үп управлениета төлөөбөккө олорор диир нэһилиэк баһылыга. Мас сүрдээх сыаналаах. Бу боппуруоска коллегия дьаһала ылылынна. Нэһилиэктэр дьаһалталара отчуоттарын нэдиэлэ аайы туһэриэхтээхтэр. Уопсайынан бу түүө саҕалааһынҥа бары кыттыах тустаахпыт. Тоҕо эрэ атын улуустарга дьон-сэргэ өрө көтөҕүүлээхтик ылсан үлэлээн эрэллэр. Ол курдук, Чурапчы улууһун Төлөй нэһилиэгэр биир баанньай хаһаайыстыба спортсааланы тутан турар.

Арыычча мөккүөрэ суоҕунан СР статистикаҕа комитетын улуустааҕы бэрэстэбиитэлистибэтин боппуруоһа буолла быһыылаах. Первичнэй учуот саҥа тупсарыллыбыт форма сурунааллара бары тэрилтэлэринэн тарҕатыллыахтаахтар. Туспа электроннай версиялаахтар. В. Мохначевская этэринэн бу сурунааллары улуус тэрилтэлэриттэн 10 % эрэ туттан эрэллэр. Ол курдук «Модут» ГУП, «Үүнэр» СХПК уо.д.а. үлэлээбэккэ олороллор. Пенсионнай управление тупсарыллыбыт учуотун стандартка эппиэттээбэтин туһунан минфин государственнай ревизионнай управлениетын быһаарыыта тахсыбыт. 2001 сылга улуус бары тэрилтэлэрэ туттуохтаахтар.

Ыал экономикатын тупсарыы боппуруоһугар нэһилиэктэр дьаһалталарын баһылыктара балачча элбэх сыыппараны эттилэр. Онтон сылтаан көрдөххө билигин даҕаны үлэҕэ-хамнаска бытаарыы баар. Ити кэккэ биричиинэлэрдээх. Холобура, Хатырык нэһилиэгин баһылыга Е. Собакин этэринэн нэһилиэк дьоно сибиинньэ иитэн былырыын 700 тыһ. солк. иэскэ тэбиллибиттэрин түмүгэр быйыл ити дьыала салҕамматах. 212 хаһаайыстыба оҕуруот аһынан, 111 ыал сибиинньэ, ынах иитиитинэн дьарыктаналлар. Ыал дохуота диэн араас-араас буолар. Сорохтор 10, онтон ким 60, ким 70 тыһ. солк. дохуоттаахтар. Сылгы төбөтүн ахсаанын 300-тэн тахса гына элбэтэр былааннаахтар. Уопсайынан бу сибиинньэни аһатыы, батарыы боппуруостара бары нэһилиэктэргэ сытыытык тураллар. Ону ким хайдах сатыырынан, бэйэтин ис кыаҕынан быһаара сатыыллар. «Туймаада» ФАПК бэрэстэбиитэлэ Лаврентий Лукин төлөһүү боппуруоһун көтөхтө. Нэһилиэктэртэн ордук Хатыҥ Арыы үлэлиир эбит. Көбөкөн, Арбын отчуоттарын биэрэ иликтэр. Искраҕа 3 киһи төлөөбөккө олороллор. Уопсайынан бу боппуруоска нэһилиэк дьаһалталара интэриэстээхтик үлэлээтэхтэринэ сатанар. Тоҕо диэтэргит, тыа сирин ыаллара төһөнөн дохуоту раллар да оччонон нэһилиэк бюджета кэлин кэҥиэн сөп.

К. ЧЕРЕПАНОВ

ВОЛОНТЕРДАР

Быйыл атырдьах ыйыгар Орлова Я.П. салайааччылаах 19 оҕо дэриэбинэ уулуссаларын бөҕүн, отун-маһын, тимирин ыраастааһыҥна үлэлээтилэр. Нам-Дьокуускай трассатын, дэриэбинэ таһын ыраастааннар сэргэхситтилэр.

Уулусса аайы чөмөхтөөбүт бөхтөрүн ЖКХ тракторынан тиэйдилэр. 20 күн хомуйбут мастарын оттукка анаан икки кыаммат ыалга тиэйдилэр. Ыһыллаа сыппыт мастарбыт туһаҕа таҕыстылар. Сороҕун тэрилтэ котельнайыгар тиэйэн биэрдилэр. Аргунова Ньургуйаана уонна Яна, Леня, Павел Обутовтар, Лена Тихонова, Саян Дольвинов, Коля Жирков 20 күн толору үлэлээтилэр.

Уһаайба тас өттүгэр ыһыллыбыт тутуу мастарын, чох, уокка оттор мас, алдьаммыт техника чаастара хомуллубакка, дэриэбинэ тас көстүүтүн буорту гынарын бэрээдэктиир сыалтан анал сэрэтии, испиинэк оҥоһуллубут. «Мин нэһилиэгим - мин дьиэм» иһэ-таһа ыраас буолуохтаах диэн, ырааһырдыы үлэтин саҕалаабыт оҕолорбутун, нэһилиэк олохтоохторо өйүөхтэрэ дии саныыбын. Хомуйааччылар көһүннүлэр диэбэккэ, бэйэбит уһаайбабыт, уулуссабыт ыраас буоларын туһугар кыһаныаҕыҥ!

I Хомустаах кэлэр үйэ бастакы сылыгар барытыгар бастыахтаах диилэр волонтердар.

К. ЕРЕМЕЕВ.
I Хомустаах

Снимокка: I Хомустаах волонтердара үлэлии сылдьаллар

БЫЫБАРДЫЫР УЧААСТАКТАРЫ ТЭРИЙИИ ТУҺУНАН УЛУУС МУННЬАҔЫН ПРЕЗИДИУМУН УУРААҔА

1. «Государственнай былаас олохтоох представительнэй органнарыгар депутаттары уонна олохтоох дьаһалталар баһылыктарын быыбардарын туһунан» Саха Республикатын Сокуонун 9 ыст. сөп түбэһиннэрэн Нам улууһун территориятыгар быыбардыыр учаастактары тэрийэргэ (Сыһ. № 1).

2. Улуустааҕы «Энгсиэли» хаһыат редакцията (Касьянов В.Г.) бу уураааҕы нэһилиэннэ уопсай истиитигэр таһаарарыгар.

Улуус Мунньаҕын председателин солб. Н.Н. БАЙШЕВ

Улуус Мунньаҕын президиумун уураааҕар 1 №-дээх сыһыарыы

334 №-дээх Үөдэйдээҥи быыбардыыр учаастак. Киинэ - дьаһалта дьиэтэ. Кыраныыссата - Үөдэй нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

335 №-дээх Кыһыл Сыырдааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - дьаһалта дьиэтэ. Кыраныыссата - I Хомустаах нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

336 №-дээх Партизаннааҕы быыбардыыр уокурук. Киинэ - НСК. Кыраныыссата - Партизан нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

337 №-дээх Кириэс-Кытыллааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ — НСК. Кыраныыссата - Хамаҕатта нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

338 №-дээх Никольскайдааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - НСК. Кыраныыссата - Никольскай нэһилиэгин территориятыш чэрчитэ.

339 №-дээх Салбаҥнаааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - дьаһалта дьиэтэ. Кыраныыссата - Салбаҥ нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

340 №-дээх Таастаахтааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - дьаһалта дьиэтэ. Кыраныыссата - Таастаах нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

341 №-дээх Хатастааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - дьаһалта дьиэтэ. Кыраныыссата - II Хомустаах нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

342 №-дээх педучилищетааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - НПУ үөрэнэр дьиэтэ. Кыраныыссата - Сыырдаах, Кэскил, Кииннээх, Чэчир, Кустук, Якутская, Н.М. Рыкунов аатынан, Южная, Даадар, Студенческая, Аммосов уул. 35 №-тэн, Кооператив переулога, Строительная уул. чорбоҕо суох нүөмэрдээх өттө уонна чорбохтоох өттүттэн 23 №-тэн, Ленская уул. 62 уонна 87 №-тэн салгыы, радиоцентр ретранслятора, Салбаҥ уул. 5-33, 20 №-тэн киирэллэр.

343 №-дээх Строительнайдааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - улуспо хонтуората. Кыраныыссата - Ленин уул. 13-21 уонна 18 №№, Октябрьскай уул. 10-28, 5 уонна 41 №№, Аммосов уул. 15-33, Цугель-Аммосова 1 №-тэн ураты, Комсомольская уул. киирэллэр.

344 №-дээх Намнаааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - А.Ф. Шестаков аатынан НАСК. Кыраныыссата — Ленин 3-11, 2-16, Октябрьская 4, 6, 8, Новобольничная уул., Т. Монастырева уул., Решетников уул., Эверстов 2-16, 1-11 №№, Таллан Бүрэ 2-10, 1-9, Советская уул. чорбоҕо суох өттө, Привокзальнай уул., Потапов уул., Советская уул. 1-9 №№, Ч. Винокуров уул. 1-9 №№. Ойуунускай уул. 2-6, 1-5, Файзулин уул., Минияров уул. 1, 2 №№, Почтовай переулок, Салбаҥ уул. 22-28, И. Винокуров 3-23, Чернышевскай уул., 3-23, Ст. Платонов уул. 9, 11, 13, 15№№.

345 №-дээх Госстрахтааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - Нам сэл. дьаһалтатын дьиэтэ. Кыраныыссата - Манчаары, Новая, Спортивная, Сергеляхская, Куонда Кириэс, Молодежная, Дружба, Мир, Кытыл уул., Эверстов уул. 13-21, Г. Попов, Сельская уул, Таллан Бүрэ 12-14, 13-15 №№, Ст. Платонов уул. 1-43, 2-52 (9, 11, 13, 15 №№ ураты), Колхозная уул. 1-9, Советская чорбох нүөмэрдээх өттө 1-9 №-рэ, К. Винокуров уул., Ч. Винокуров уул. 1-9, Кондинскай, Кыайыы 30 сыла уул., Северная переулок 2-4 №№, Парковай уул., Березовай, Лесной переулоктар, Т. Замятин уул., Салбаҥ уул. 30 №-рэ, И. Винокуров 10 №-рэ.

346 №-дээх Ленскэйдээҥи быыбардыыр учаастак. Киинэ - МУ НУ ЖКХ хонтуората. Кыраныыссата - Юбилейная уул., Ст. Платонов уул. 54 уонна 45 №-тэн үөһэ, Колхозная уул. 11 №-тэн үөһэ, И. Винокуров уул. 12 уонна 25 №-тэн үөһэ, Чернышевскай уул. 25-һэ уонна 30-тан үөһэ, Колмогоров уул. 2-10 уонна 9-13 №№, Э. Сивцев, 8 Марта, Серошевскай, Мымах, Луговая, Кырдал, Первомайская, Жирков, Базовая, Стахановская уул., Полярнай переулок, Северная переулок 1, 3, 5 №№.

347 №-дээх Набережнайдааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - «Эрэл» УПК дьиэтэ. Кыраныыссата - Набережная уул., Ленская уул. 1-85 уонна 2-60 №№, Колмогоров уул. 1, 3, 5, 7 №№, Заложная переулок, Полевая уул. 1, 45, 2-20 №№, Строительная уул. 1, 25, Чернышевскай уул. 2-22, 30,, Аммосов уул. 1-13, 2-42/2 №№, Миниярв 1-2, Цугель-Аммосова уул. 1, Ойуунускай уул. 2-6, 1-5 №№.

348 №-дээх Затоннааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - оскуола. Кыраныыссата - Граф Биэрэгин бөһүөлэгэ.

349 №-дээх Хатыҥ Арыытаааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - дьаһалта дьиэтэ. Кыраныыссата - Хатыҥ Арыы нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

350 №-дээх Кыһыл Дэриэбинэтээҥи быыбардыыр учаастак. Киинэ - НСК. Кыраныыссата - Кыһыл Дэриэбинэ бүттүүнэ.

351 №-дээх Искратааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - НСК. Кыраныыссата - Искра бөһүөлэгэ.

352 №-дээх Бөтүгнээҥи быыбардыыр учаастак. Киинэ - дьаһалта дьиэтэ. Кыраныыссата - Бөтүг нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

353 №-дээх Модуттааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - НСК. Кыраныыссата - Модут нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

354 №-дээх Хатырыктааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - дьаһалта дьиэтэ. Кыраныыссата - Хатырык нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

355 №-дээх Маймаҕатааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - оскуола дьиэтэ. Кыраныыссата - Маймаҕа нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

356 №-дээх Түбэтээҥи быыбардыыр учаастак. Киинэ - НСК. Кыраныыссата - Түбэ нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

357 №-дээх Фрунзетааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - НСК. Кыраныыссата - Фрунзе нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

358 №-дээх Көбөкөннөөҕү быыбардыыр учаастак. Киинэ - НСК. Кыраныыссата - Көбөкөн нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

359 №-дээх Арбыннааҕы быыбардыыр учаастак. Киинэ - дьаһалта дьиэтэ. Кыраныыссата - Арбын нэһилиэгин территориятын чэрчитэ.

АЛЬБЕРТ ИЛЬИН, улуус баһылыгар кандидат:

«ОЛОХ ҮЛЭНИ ИРДИИР»

Улууспут баһылыгар кандидаттар бары даҕаны үлэлээн-хамнаан бардахтарына үгүс үчүгэйи оҥорор кыахтаах дьон, ол эрээри дуоһунас биир. Баҕар, баҕарыма түөртэн биирдэстэрин талыахтаахпыт. Маныаха улууспут баһылыгыттан инники кэскилбит, үүнэр үйэҕэ хайдах олоруохтаахпыт улаханнык тутулларын өйдөөн кандидаттары бары өттүнэн сыаналаан дьоһун быһаарыыны ылыныахтаахпыт.

Мин саныахпар, билиҥҥи олох сиэринэн уонна ирдэбилинэн киириилээх-тахсыылаах, булугас-талыгас, киэҥ билиилээх-көрүүлээх, ылыммытын тиһэҕэр тиэрдэр, дьон санаатын таба өйдүүр, кинилэри биир сорукка түмэр, тылын ылыннарар киһи наада. Балачча толкуйдаан-ырыҥалаан баран биир бэйэм оннук киһинэн Ильин Альберт Иннокентьевиһы ордорон таллым. Кини Намҥа төрөөбүт, харахпыт далыгар улааппыт, оскуоланы кыһыл көмүс мэтээлинэн бүтэрбит, техническэй наука кандидата буола үүммүт эдэр киһи. Онон билии-көрүү чааһынан туох да эҥкилэ суох, аны идэтинэн тутааччы, манна да элбэҕи ситиспит.

Кини республика 20 улууһугар, республикабыт килбэйэр киинигэр киэн туттар бөдөҥ тутууларга: саҥа аэропортка, СГУ саҥа корпуһугар, «Туймаада» стадиоҥҥа, медицинскэй киинҥэ, ийэ, оҕо киинигэр тутар-монтажтыыр үлэлэргэ салайааччы быһыытынан быһаччы кыттыбыта. Билигин дьиэлэри пенополиуретанынан сылытар аналлаах республикаҕа суос-соҕотох «Конкорд-2000» тэрилтэ директора.

Альберт Иннокентьевич баһылыгынан талылыннаҕына Нам улууһугар тутууга улахан сэргэхсийии тахсыа диэн эрэнэр тоҕоостоох.

КИМТЭН КИИННЭЭХ, ХАНТАН ХААННААХ?

Улуус баһылыгын дуоһунаһыгар өйөөбүт кандидатым туһунан сиһилии билсээри дьонтон ыйыталастым. Онуоха Нам селотун олохтоохторо, пенсионердар А.Е. Данилова, В.А. Кириллин, үөрэппит учуутала Р.С. Охлопков, врач В.Е. Никонов маннык кэпсээтилэр. Альберт эһэтэ Иннокентий Никифорович, эбэтэ Ульяна Евграфовна Үрүҥ Күөлгэ, онтон Хамаҕаттаҕа олорбуттар, колхоз тутаах үлэһиттэринэн биллибиттэр. Аҕата Иннокентий Иннокентьевич сытыарысымнаҕас майгылаах, көрсүө-сэмэй киһи эбит, «Сельхозтехникаҕа» суоппарынан үтүө суобастаахтык үлэлээбит. Ийэтэ Мария Петровна Дьяконова киин балыыһаҕа 35 сыл бухгалтерынан, салгыы кылаабынай бухгалтерынан үлэлээн улахан коллектив убаастабылынан туһанара.

Альберт оскуолаҕа туйгуннук үөрэнэн кыһыл көмүс мэтээлинэн бүтэрбитэ, общественник, спортсмен быһыытынан оскуола олоҕор актыыбынайдык кыттыбыта. Дьоно-сэргэтэ кини оҕо эрдэҕинээҥи үтүө хаачыстыбаларын сүтэрбэккэ өссө сайыннаран аныгы олох аартыгар эрэллээхтик үктэммитин астынан кэпсииллэр. Аҕалара эрдэ өлөн, ийэлэрэ Мария Петровна 8 оҕону иитэн, үөрэттэрэн барылаан кэриэтэ үрдүк үөрэхтээтэ. Онуоха убай киһи быһыытынан Альберт бырааттара, балыстара идэ ылалларыгар үтүө холобур буолбута.

Улуус ытык дьонун санааларын истэн баран баһылыкка чахчы сөптөөх кандидаты өйөөбүппэр итэҕэйдим. Киэн туттар эбэбит - Үрүҥ Күөлтэн силис тардан үөскээбит үтүө үлэһит дьон удьуордара Альберт Ильин чахчы достойнай кандидат.

АЛЬБЕРТ ИЛЬИН САНААЛАРА, БЫЛААННАРА

— Улуус баһылыгар туох санааттан сиэттэрэн бэйэҥ кандидатураҕын туруоруннуҥ?

— Идэбинэн элбэх улууска үлэлии сылдьан араас салайааччылары кытта билсибитим, кэпсэппитим. Итинтэн сиэттэрэн уонна Дьокуускайга баар «Нам» түмсүүгэ төрөөбүт улууспут сайдыытын, ситиһиилэр уонна итэҕэстэр туустарынан кэпсэтиилэри ырыта саҥаан баран маннык быһаарыныыга кэлбитим. Олох, үлэ сүрүн көрдөрүүлэригэр улууспут республикаҕа кэлин миэстэлэргэ тэбиллэриттэн олус хараастабын. Дьэ, ол иһин дойдубар тахсан бэйэм билиибин-көрүүбүн, үлэҕэ уксуйатын оҥорор аналлаах баһынай хаһаайыстыбалар, производственнай кооперативтар тэрилли-биттэрин, «Үрүҥ Ас» ТХПК атаҕар турбутун, Үөдэйгэ утаҕы оҥорор сыах, сорох нэһилиэктэргэ үүтү переработкалыыр установкалар турбуттарын ааттыам этэ. Кини А.А. Кузьмин, И.В. Охлопков курдук дьоһун салайааччылары өйөөбүтэ саамай сөп. Республика Президиумун уонна правительствотын быһаччы көмөлөрүнэн Нам-Дьокуускай асфальт суол, Намнааҕы педучилище саҥа корпуһа тутулунна, айылҕа гааһа салгыы киллэриллэр. Оттон кыайтарбатах өрүттэр билигин да элбэхтэрин олох-дьаһах бэйэтэ көрдөрөр.

— Өскөтүн улуус баһылыгынан талылыннахха үлэни туохтан саҕалыаҥ этэй?

— Аан бастаан улууспут баскөс дьонун, туһааннаах специалистары мунньан билиҥҥи экономическай балаһыанньабытын чуолкайдаан чугас кэмҥэ ханнык салааны ойуччу тутарбытын (приоритет), маныаха үп өттүнэн туох тирэх буоларын быһаарыахпыт этэ. Итинник хардыы биэс сыллаах үлэбит оҥкулун охсуоҕа.

Улууска тутуу тэрилтэлэрин опыппын толору дьонум-сэргэм туһугар аныыр санааттан улуус баһылыгар кандидатынан туруорбуттарыгар сөбүлэҥмин биэрбитим.

— Билиҥҥи баһылык А.Н. Ядреев туһунан тугу этиэҥ этэй?

— Александр Николаевиһы билиилээх-көрүүлээх, культуралаах, кыһамныылаах үлэһит быһыытынан сыаналыыбын. Ааспыт болдьоххо кини үлэтин үчүгэй өрүттэринэн тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын оҥороччулар тракторларын, массыыналарын уонна холбонор техникаларын өрөмүөннээһини тэрийии - маны тирээн турар соруктарынан көрөбүн. Билигин даҕаны бааһынай хаһаайыстыбалар, кооперативтар кыахтарын холбообокко үрүө-тараа сылдьаллара элбэх бородууксуйаны оҥорон таһаарыыга харгыстары үөскэтэр. Манна кооперация киэҥник ыытыллыахтаах. Ити түмүгэр сүөһү, сылгы ахсаана элбээн, племенной үлэ тупсан, ыһыы иэнэ кэҥээн саҥа үлэ миэстэлэрин таһаарар кыахтаныахпыт.

— Аҥардас бюджеты кэтээбэккэ улуус иһигэр ис кыахтары таба туһанан үбү киллэриигэ тугу этиэҥ этэй?

— Итиниэхэ Амма улууһа үтүө холобур буолуон сөп. Урукку баһылык Д.Ф. Наумов республика бөдөҥ уонна кыахтаах тэрилтэлэрин тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатынан хааччыйыыга дуоҕабар түһэрсэн төлөбүрүн эрдэ уурдаран ылары ситиспитэ. Биһиги курдук бэртээхэй транспортнай схемалаах, куораттан чугас улуус маннык дьаһанара тоҕо сатаммат буолуой? Сүөһүнү, сылгыны барыстаахтык иитии, оҕуруот аһын дэлэйдик үүннэрии, айылҕабыт бэрсэрин табыгастаахтык туһаныы тыа киһитин дохуотун урдэтиигэ оруола сүҥкэн улахан. Маныаха ис ырыынакпыт күүскэ үлэлиэхтээх, кистэл буолбатах, тыа дьоно куораттан киирэн эти, оҕуруот аһын атыылаһаллар.

— Общественнай бэрээдэк туруктаах буолуутугар, арыгылаанныы, буруйу оҥорууну уодьуганнааһыҥҥа тугу этиэҥ этэй?

— Туох барыта төрүөттээх. Мин саныахпар, бу түктэри көстүүлэр биир-икки киһи айылҕаттан мөкү буола үөскээбиттэриттэн буолбакка социальнай биричиинэлэрдээх. Ону бары кэриэтэ билэбит, арай хайдах гынан сиэрдээх олоҕу тэрийэрбитигэр өйбүт-санаабыт ситэ түмүллүбэт, үксүгэр араас мунньахтарынан, мероприятиеларынан мунурданабыт. Арыгы атыытын тохтотор, арыгыһыттары ханна эрэ көскө ыытар курдук урукку ньымалар көдьүүстэрэ кыра. Манна олохпут сиэрин уларытар оруннаах. Биир дойдулаахпыт, саха норуотун улуу уола Максим Аммосов «Кымыска төннүөҕүҥ!» диэн ыстатыйатыгар саха киһитэ арыгы дьаарыгар түргэнник ылларыан сөптөөҕүн дьиксинэн суруйбута, кини санаатыгар кымыһы дэлэччи оҥорон национальнай утах быһыытынан өрө туттахха арыгыга убанааччы аҕыйыан сөп диэбитэ. Ону кэриэс туолуута курдук сорук туруорунан дьаһаннахха хайдах буолуой?

Үгүс буруйу оҥоруу үлэтэ суох буолууттан тахсар, ордук ыччат өттүттэн. Дьиҥэр оҕону кыра эрдэҕиттэн харчыны сатаан туһанарга, саамай кылаабынайа - үлэлээн буларга үөрэттэхпитинэ, онуоха сөптөөх усулуобуйа тэрийдэхпитинэ биир дириҥ социальнай проблеманы хайа эрэ өттүнэн быһаарыа этибит. **ЫЧЧАТ ДЬАРЫКТААХ БУОЛАН ОЛОҔУН ТУПСАРЫНАРЫГАР КЫАХТАРЫ ҮӨСКЭТИЭХХЭ!**

ОЛОХ ҮЛЭНИ ИРДИИР, ҮЛЭ ҮЛЭНИ ТӨРӨТӨР - бу күннээҕи олохпут сиэринэн буолуохтаах.

Улууспут ытыктабыллаах быыбардааччылара!

Билиҥҥи олох суолун тобулбут, аныгы ирдэбиллэргэ эппиэттиир үөрэхтээх, билиилээх-көрүүлээх, төрөөбүт улууһа сайдарыгар күүһүн-кыаҕын харыстаабакка туруулаһар баҕалаах Альберт Ильин туһугар куоласпытын биир киһи курдук биэриэҕиҥ!

Эрчим БАҺЫЛ,
Хатырык

Быыбар иннинээҕи агитация.
Кандидат А. Ильин быыбардыыр фондатыттан төлөнно.

ОСКУОЛАҔА КИИРИЭН ИННИНЭЭҔИ ОҔОЛОР ТЭРИЛТЭЛЭРИН ҮЛЭҺИТТЭРИГЭР ЫҢЫРЫЫ СУРУК

Билиҥҥи кэмҥэ улууспутугар ханнык баһылыгы куоластыырбытыттан биһиги иитэр-үөрэтэр оҕолорбутун саҥалыы сайыннаран, уйулҕаларын уһугуннаран, оҕо-аймах киһи-киһитэ буола улааталларын кэрэһэлииргэ, сайыннараргa, үчүгэйгэ, кэрэҕэ, ырааска, чэбдиккэ бигээн улаатыннараргa сөптөөх усулуобуйа, онуоха тупсаҕай тутуулаах дьиэ наадатын бары өйдүүбүт.

Альберт Ильин олох саҥа сүүрээннэрин, ньымаларын киллэрэн айымныылаах үлэ үөһүгэр сылдьар эдэр киһи. Кини билиитин-көрүүтүн, дьоҕурун кэлэр кэскилбит - көмүс чыычаахтарбыт туһугар уруоҕа диэн уопсай сүбэ тутан уонна эрэнэн туран куоласпытын биэрэбит. Биир идэлээхтэрбитин биһиги кандидаппытын өйүүллэригэр ыҥырабыт!

«Экология» темаҕа семинар кыттыылаахтара, улуус детсадтарын иитээччилэрэ

КРЕДИТИ ТУҺАНЫАХХА... АНАЛЫГАР

Саха Республикатын дьоҕус предпринимательство уонна дьарыктаах буолууну сайыннарыыга министерствотынан Нам улууһун предпринимателлэригэр үлэ миэстэлэрин тэрийэр усулуобуйалаах төннөрүллүбэт кредит көрүллүбүтүн туһунан министр э.т. А.Н. Скрыбыкин б.дь. алтынньы 16 күнүгэр сурук ыыппыт. Бу кредит суумата 800 тыһ. солк., 4 чааһынай предпринимателлэргэ үллэриллибит. Ол иһигэр Хомподоев С.С. чааһынай тэрилтэтигэр («Шанс» хаһыат) - 250 тыһ. солк., 10 үлэ миэстэтин тэрийиэхтээх. Аргунов П.Г. баһылыктаах чааһынай тэрилтэҕэ - 200 тыһ. солк. бэриллибит, 8 үлэ миэстэтин баар ґыныахтаах. Попова Л.П. чааһынай тэрилтэтэ 250 тыһ. солк. ылан 10 үлэ миэстэтин тэрийэргэ эбээһинэстэммит. Оттон «Саха сиэл» производственнай кооператив (сал. Стручкова П.И.) 100 тыһ. солк. кредиккэ 5 үлэ миэстэтин аһыахтаах.

Инньэ гынан бу үп аналынан туһаныыннаҕына улуус киинигэр 33 үлэ миэстэтэ баар буола түһэр. Маныаха дьарыктаах буолуу Киинигэр учуокка турар үлэтэ суох гражданнар интэриэстээх буоллаллара, оттон Киин салалтата бу предпринимателлэр тылларыгар тиралларын хонтуруоллуура эрэйиллэр. Үөһэ этиллэр сурукка министр Скрыбыкин бу кредити аналынан туһаныыга миэстэтигэр хонтуруолу олохтууру көрдөспүт.

Бэйэ информ.

Улуустааҕы Мунньах депутаттарын быыбарыгар быыбардыыр уокуруктар кыраныыссаларын уонна нүөмэрдэригэр уларытыылары киллэрии туһунан
УЛУУС МУННЬАҔЫН ПРЕЗИДИУМА УУРАР:

1. СР «Государственнай былаас олохтоох бэрэстэбиитэллээх органнарын депутаттарын уонна олохтоох дьаһалталар баһылыктарын быыбардарын туһунан» Сокуонун 8 ыст. сөп түбэһиннэрэн, Улуус Мунньаҕын 26.09.2000 с. уурааҕар сөп түбэһиннэрэнбигэргэтиллибит Нам селотугар быыбардыыр уокуруктар схемаларыгар уларытыылары киллэрэргэ уонна уларытыылар киллэриллибит схемаларын бигэргэтэргэ.

2. Хатыҥ Арыы уонна Бөтүҥ нэһилиэктэрэ сирдэрэ-уоттара сытыытынан быыбардыыр уокуруктар нүөмэрдэрин маннык бэрээдэктээх олохтуурга:

13 №-дээх Хатыҥ Арыытааҕы быыбардыыр уокурук.

14 №-дээх Бөтүҥнээҕи быыбардыыр уокурук.

3. Улуустааҕы «Эҥсиэли» хаһыат редакциятын (Касьянов В. Г.) эбээһинистииргэ:

Улуус Мунньаҕын Президиумун бу уурааҕын уонна Нам селотун быыбардыыр уокуруктарын схематын 2000 с. алтынньы 31 күнүгэр дылы бэчээттииргэ.

Улуус Мунньаҕын Председателин солб. Н. Н. БАИШЕВ

26.09.2000 с. Улуус Мунньаҕын быһаарыытыгар сыһыарыы

УЛУУС МУННЬАҔЫН ДЕПУТАТТАРЫН УОННА УЛУУС БАҺЫЛЫГЫН БЫЫБАРДАРЫГАР НАМ УЛУУҺУН БЫЫБАРДЫЫР УОКУРУКТАРЫН СХЕМАТА

1 №-дээх Педучилищетааҕы быыбардыыр уокурук. Нэһилиэнньэлээх пуун аата Нам селота, быыбардыыр уокурук киинэ НПУ. Быыбардыыр уокурук кыраныыссата: Сыырдаах, Кэскил, Күннээх, Чэчир, Кустук, Дьокуускай, Н. М. Рыкунов аатынан, Южнай, Даадар, Студенческай уулуссалар, Аммосов уулуссатын 35 №-риттэн, Кооператив переулога,Строительнай четнай өттө уонна нечетнайа 27 №-тэн, Ленскэй 62 №-риттэн уонна 87 №-риттэн үөһээ, радиоцентр ретранслятора, Салбаҥ уул. 5 — 33 №№-дэрэ, 2 — 20№№-дэрэ.Быыбардааччытын ахсаана 735.

2 №-дээх Строительнайдааҕы быыбардыыр уокурук. Нам селота, киинэ УлуусПО. Быыбардыыр уокурук кыраныыссата: Ленин уулуссатын 13 №-риттэн — 21-рэ уонна 18-һа, Октябрьскай уул. 10 №-риттэн — 28-һа, 5-тэн — 41-рэ, Аммосов уул. 15 №-риттэн — 33-һэ, Цугель Аммосова (1 №-риттэн уратыта), Комсомольскай уул. Быыбардааччытын ахсаана 743.

3 №-дээх Намнааҕы быыбардыыр уокурук. Нам селота, Норуот айымныытын уонна сынньаланыын Киинэ. Кыраныыссата: Ленин уул. 3 №-риттэн — 11-рэ уонна 2-риттэн — 16-гар, Октябрьскай уул. 4, 6, 8 №№-дэрэ, Новобольничнай уул., Т. Монастырева уул., Решетников уул., Эверстов уул. 2-риттэн — 16 уонна 1 — 11 №№-дэрэ, Таллан Бүрэ уул. 2 №-риттэн — 10-на уонна 1-рэ — 9-һа, Советскай уул. четнай өттө, Привокзальнай уул., Потапов уул., Советскай уул. 1-ттэн — 9 №№-дэрэ, Чаҕылҕан Винокуров уул. 1-ттэн — 9 №-рэ, Ойуунускай уул. 2-риттэн — 6 №-рэ уонна 1-тэн — 5 №-рэ, Файзулин уул., Минияров уул. 1, 2 №-риттэн уратылара, Почтовай переулок, Салбанскай уул. 22-риттэн — 28 №-рэ, И. Винокуров уул. 3-тэн — 23 №№-дэрэ, Чернышевскай уул. 3-тэн — 23 №№-дэрэ, Степан Платонов уул . 9, 11, 13, 15 №№-дэрэ. Быыбардааччыларын ахсаана 721.

4 №-дээх Госстрахтааҕы быыбардыыр уокурук. Нам селота, киинэ Нам селотун дьаһалтатын дьиэтэ. Кыраныыссалара: Манчаары уул., Новай уул., Спортивнай уул., Сэргэлээх, Куонда Киризс уул., Молодежнай уул., Дружба уул., Мир уул., Кытыл уул., Эверстов уул. 13-тэн — 21 №№-дэрэ, Г. Попов уул., Сельскэй уул., Таллан Бүрэ уул. 12, 14 уонна 13, 15 №№-дэрэ, Ст. Платонов уул. 1-риттэн — 43 уонна 2-тэн — 52 №№-дэрэ, Колхознай уул. 1-тэн — 9, Советскай уул. нечетнай өттө 1-тэн — 9 №-рэ, К. Винокуров уул., Ч. Винокуров уул. 1-тэн — 9 №№-дэрэ, Кондинскай уул., Победа 30 сыла уул., Севернэй пер. 2, 4 №-рэ, Парковай уул., Березовай пер., Лесной пер., Замятин уул., Салбанскай уул. 30 №-рэ, И. Винокурова уул. 10 №-рэ. Быыбардааччыта 726.

5 №-дээх Ленскэй быыбардыыр уокурук. Нам селота, киинэ МУ НУ ЖКХ. Кыраныыссата: Юбилейнай уул., Ст. Платонов уул. 54 №-риттэн уонна 45 №-риттэн уонна үөһээ, Колхознай уул. 11 №-рэ уонна үөһээ, И. Винокуров уул. 12 №-риттэн уонна 25 №-риттэн уонна үөһээ, Чернышевскай уул. 25 №-рэ уонна 30 №-ртэн үөһээ, Колмогоров уул. 2-тэн — 10 уонна 9-тан — 13 №-рэ, Э. Сивцев уул., 8 Марта уул., Серошевскай уул., Мымах уул., Луговая уул., Кырдал уул., Первомайскай уул., Жирков уул., Базовай уул., Стахановскай уул., Полярнай пер., Севернэй пер. 1, 3, 5 №№-дэрэ. Быыбардааччыта 731.

6 №-дээх Набережнай быыбардыыр уокурук. Нам селота, «Эрэл» УПК кииннээх. Кыраныыссата: Набережнай уул., Ленскэй уул. 1-риттэн — 85 уонна 2-тэн — 60 №-рэ, Колмогоров уул. 1, 3, 5, 7 №-рэ, Заложнай пер., Полевой уул. 1, 45, 4-тэн — 20 №-рэ, Строительнай уул. 1, 25 №-рэ, Чернышевскай уул. 2-риттэн — 22, 30 №-рэ, Аммосов уул. 1-риттэн — 13, 2-риттэн — 42|2 №-рэ, Минияров уул. 1, 2 №-рэ, Цугель Аммосова уул. 1 №-рэ, Ойуунускай уул. 2-риттэн — 6, 1-риттэн — 5 №№-дэрэ. Быыбардааччыта 724. Барыта 4380 быыбардааччы.

АРЫГЫҺЫТТАРЫ, ТАБАХСЫТТАРЫ – ИТИИ ХОҮОРДООХХО!

Чөл олох

Алтынньы 24 к. Хатырыкка нэһилиэнньэ уопсай мунньаҕар 101 киһи кэлбит. «Саха сирин норуоттарын чэбдик олоххо аналлаах форумнарын уураах ыныгын нэһилиэккэ инники соруктар» диэн дакылааты нэһилиэк баһылыга Е. Н. Собакин оҥордо.

Участковай инспектор В. М. Шелковников, орто оскуола директора Я. Е. Корякина эбии информациялара истилиннэ.

Итилэртэн иһиттэххэ, бу дьыл 9 ыйын түмүгүнэн нэһилиэккэ буруйу оҥоруу, арыгылааһын салҕанан тахса турар. Соторутааҕыта 9-с кылаас үөрэнээччита оскуола оҕолоро арыгылааһыннарын содулуттан сиргэ тоҥон өллө. Ыччат ортотугар арыгылааһыннар, уоруу түбэлтэлэрэ үгүстүк тахсаллар. Дэриэбинэҕэ көҥүлэ суох ыарахан сыанаҕа арыгы атыылыыр точкалар элбэбиттэр. Табахтааһын оннооҕор кыра кылаас үөрэнээччилэриттэн тахсар. Нэһилиэккэ бэрээдэги туспарыыга күттүөннээх үлэ ыытыллыбат.

Буолар буолбутун, алдьархай тахсыбытын кэннэ, дьэ өйдөөн, киэҥ кэпсэтии турда, мантан инньэ кытаанахтык ылсыстахха эрэ табыллар балаһианньа үөскээтэ диэн түмүккэ кэллилэр мунньах кыттыылаахтара. 10 киһи кэпсэттэ.

Бастакынан нэһилиэк түөлбэлэрин салайааччыта Д. Г. Ядрихинская тылы ылла. Кини республикаҕа 14 чөл олохтоох нэһилиэк баарын, үлэлэрин тустарынан кэпсээтэ. Нэһилиэккэ табахтааһыны уонна арыгылааһыны утары сэниэлээх үлэ ыытыллыбатын, буруйу оҥороччулары сирэйдээн-харахтаан кириитикэлээһин, эппиэккэ тардыы суоҕун ыйда.

Оскуола оҕолоро буруйу оҥорууларыгар төрөппүт оруола кыратын, төрөппүттэр кыһаллыбаттарын кириитикэлээтэ.

Участковай балыыһа сэбиэдиссэйэ А. Д. Гермогенова дьон байар сыалтан дьону арыгылаталлара элбээбитин, арыгыны атыылаччылары сирэйдээн-харахтаан видеонан көрдөрүөххэ, кыра учаастактан Маймаҕаттан чөл олоҕу саҕалыахха диэтэ.

Төрөппүт комитетын председателэ Е. Н. Слепцова арыгыны паспорынан көрөн,21 сааһын туолбут эрэ киһиэхэ биэрэргэ этии киллэрдэ. Маҕаһыынҥа оскуола оҕолоругар табах атыылыыр тураллар ыгар хаста да түбэстим диэтэ.

Дьааһыла-сад сэбиэдиссэйэ Е. С. Заровняева нэһилиэккэ уоруу наһаа элбээбитин, уоруллубуту билэ-билэ, тоҕо атыылаһабыт диэн сөпкө ыйытыгы туруорда.

Орто оскуола учуутала Л. Л. Дьяконова оҕону иитиигэ аҕалар оруоллара намыһаҕын, мунньахха аҥардас ийэлэр эрэ сылдьалларын бэлиэтээтэ. Спортзал, культура дьиэтэ табах буруотуттан туман курдук, ДНД үлэлээбэт диэтэ.

«Кырдал» түөлбэ салайааччыта Шадрина: «Түөлбэнэн арыгыттан аккаастанабыт» диэн нэһилиэк атын түөлбэлэригэр ыҥырыы ылыммыттарын иһитиннэрдэ. Итинтэн да атын кэпсэтээччилэр чахчы абаран-сатаран тыл эттилэр.

Уопсай мунньах 23 пууннаах уураах ылынна. Хас биирдии пууна ырытылынна. Ол курдук уопсастыбаннай миэстэлэргэ табахтааһыны боборго, биирдиилээн арыгыны атыылыыр точкалары боборго, бу боппуруоска былаан-мероприятие оҥостон үлэлииргэ, иитэр-өйдөтөр үлэни күүһүрдэргэ, ДНД үлэтин сөргүтэргэ, оскуола оҕотун буруйу оҥоруутугар төрөппүт эппиэтинэһин улаатыннарарга, оскуола уонна общественнай тэрилтэлэр бииргэ үлэлээһиннэрин ситиһэргэ, дьиэ кэргэн чөл олохтоох, ыраахырдыы, бөҕүөлэги тупсарыы боппуруостарынан күүскэ дьарыктанарга, нэһилиэккэ культурнай-маассабай, спортивнай үлэни күүһүрдэргэ уо. д. а. дьаһаллар ылылыннылар.

Административнай комиссия 10 киһиттэн састааптаах саҥалыы тэрилиннэ.

Мунньахха кыттыыны ыллылар улуустаах Ис дьыала отделын эппиэттээх үлэһиттэрэ С. И. Эверстов уонна Г. Д. Спиридонов.

Инникитин М. К. Аммосов аатын үрдүктүк тутар Хатырык нэһилиэгэр арыгыһыттар, уоруйахтар, табахсыттар итии хобордооххо олордуллуохтара диэн эрэллээхпин.

Николай СИВЦЕВ,
РФ Журналистарын Союһун чилиэнэ.

АРЫГЫҺЫТ БУОЛУУ БЭЛИЭЛЭРЭ

*** Күннээҕи кыһалҕалары «тумнар» инниттэн арыгыны өрүү иһии.**

*** Арыгылыыр туһуттан дьиэ кэргэҥнэ иирсээннэр.**

*** Бэйэни сэнэнии, санааны туруйуу.**

*** Арыгыны иһэри булгуччу быраҕыам диэн туолбат эрэннэриилэр.**

*** Арыгылыырын араас төрүөттэринэн хайыҥ охсуу.**

*** Арыгылыырын иһин буруйу атын дьоҥҥо сүктэрии.**

*** Ханна, туох буолбутун өйдөөбөт буолуу.**

ИТЭҔЭЛЛЭЭХ ДЬОН - КИМНЭЭХТЭРИЙ?

Сэтинньи 26 күнүгэр буолуохтаах улуус дьаһалтатын баһылыгар быыбардарга кандидатынан турбут Дьяконов Альберт Николаевич итэҕэллээх дьоннорунан **Сивцев Михаил Алексеевич**, үлэлиир ыччат оскуолатын методиһа, Нам селотун олохтооҕо, **Алексеев Дмитрий Федотович**, «Нам» үөрэтэр-производственнай хаһаайыстыба директора, I Хомустаах олохтооҕо, **Жирков Лаврентий Яковлевич**, пенсионер, Көбөкөн олохтооҕо, **Колесов Василий Алексеевич**, пенсионер, Нам селотун олохтооҕо, **Попов Алексей Дмитриевич**, Саха Республикатын сиргэ уонна сир ресурсаларын туһаныыга комитетын председателин солбуйааччы, Дьокуускай куорат олохтооҕо, **Попов Петр Михайлович**, улуустаах үп управлениетын отделын начальника, **Румянцев Михаил Иннокентьевич**, «Промкомбинат» ОАО директора, **Местников Сандал Иннокентьевич**, улуустаах сир комитетын салайааччыта, бары Нам селотун олохтоохторо, ананнылар.

А. Дьяконовы өйүүр инициативнай бөлөх

Салбаҥтан сонуннар

ЗАПРАВКАЛЫЫР ПУУНУ АҺЫАХХА

Кырдьаҕастар сэбиэттэрин отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтарыгар В. В. Эверстов Салбаҥҥа заправкалыыр пууну аһарга туруоруста. Үгүс ветераннар бу этиини өйөөн, нэһилиэк баһылыга С. П. Корякин кэпсэтэриҥэ сорудахтаатылар.Кырдьык даҕаны заправка пууна аһылыннаҕына, нэһилиэги өрө тардыыга, инники сайдыыбытыгар улаханнык көмөлөһүөҕэ. Билиҥҥи ыарахан кэмҥэ пуун аһылыннаҕына, техникалаах киһи харчы төлүүр да, заправкаланан, отун-маһын тиэнэ барыаҕа.Баһаарынай да өттүнэн куттала суох.

ҮЧҮГЭЙИНЭН СЫАНАЛАННА

Салбаҥ нэһилиэгин ветераннарын сэбиэтин урут уһун сылларга сельсовет исполкомун председателинэн үлэлээбит Ф. Д. Ушницкая салайар.Кини үлэтэ үчүгэйинэн сыаналанна, иккиһин быыбарданна, сэбиэт састаабыгар саҥа чилиэннэринэн Г. И. Пестрякова уонна К. Г. Баишев талылыннылар.

КӨМӨ КАССАТА

Салбаҥ кырдьаҕастара пенсияларыттан ый аайы биир бырыһыаны баҕа өттүнэн көмө кассаҕа биэрэллэр. Ол харчы үбүлүөйү ылыыга, өлбүттээххэ көмөлөһүүгэ барар. Касса арыллан, харчыны хомуйуу эрэйиттэн босхолоннубут.

ҮБҮЛЭЭРДЭР

Бу күннэргэ Егор Дмитриевич Сысолятин 80 уонна Николай Афанасьевич Аргунов 60 саастарын томточчу туоллулар. Кинилэри итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит, дьолу, доруобуйаны, уһун олоҕу баҕарабыт.

Анна ПРОКОПЬЕВА

ТОЛОРУ, ТУСТААХ СЫАЛЫГАР ТУҺАНЫАХХА

Улууска субсидияны Саха Республикатын правительствотын 1999 с. ахсыннны 25 к. 706 №-дээх «Об упорядочении системы оплаты жилья и коммунальных услуг и порядке предоставления компенсаций на оплату жилья и коммунальных услуг» уураах ыныгын субсидияны анаах балаһыанньатыгар олоҕуран оҥоһуллар.

Балаһыанньаны кылгастык билиһиннэрдэххэ маннык.

Компенсация тус бэйэтин аатыгар эрэ сокуон быһыытынан суруллубут дьиэлээхтэргэ ананар. Икки, онтон ордук жилплощадтаах ыалга, наймылаһан олороччуларга уонна дьиэлэрин арендаҕа биэрээччилэргэ субсидия аах ыллыбат. Ыал састаабыгар үлэтэ суох буолан баран, Үлэ киинигэр учуокка турбат киһилээх буоллахтарына, субсидия аах ыллыбат. Дьахтар оскуолаҕа барыар диэри саастаах эбэтэр инбэлиит оҕолоох буоллаҕына, Үлэ киинигэр турара ирдэммэт, ол гынан баран налоговай инспекцияттан эбии дохуотун туһунан ыспыраапка баар буолуохтаах.

Субсидия аах ыллар ыала өнөҥү оҥорор тэрилтэни кытта дуогабардаах буолуохтаах. Холобур, Нам муниципальнай дьиэлэригэр олороччулар ЖКХ-ны кытта дуогабар түһэрсибиттэрэ.

Компенсация харчынан бэриллибэт,аах ыллыбыт суумаҕа коммунальнай өнөлөр иһин төлөбүр көҕүрүүр. Тыа администрациялара компенсация аах ыллыбыт сууматыгар ыалга өнө оҥоруохтаахтар.

Компенсация дьиэ уопсай иэниттэн нуормаҕа эрэ сөп түбэһэр иэҥҥэ оҥоһуллар: 1 киһиэхэ 18 кв. м., дьиэ кэргэҥнэ 9 кв. м. эбиллэр. Соҕотоҕун олорор киһиэхэ 33 кв. м. дьиэ иэнэ нуорма быһыытынан, оттон субсидия кыаммат, соҕотох, үлэлээбэт пенсионер уруккуттан бу дьиэҕэ олорор буоллаҕына 48 кв. м. көҥүллэнэр.

Льготалаах дьон коммунальнай өнөлөрүн иһин төлөбүрүттэн льготаларын суумата көҕүрүүр уонна онтон ордубут сууматыгар субсидия аах ыллыан сөп.

Субсидияны аах арга маннык коммунальнай өнөлөр учуоттаналлар:

— дьиэни наймылаһан олоруу (плата за найм, арендная плата, дьиэлэрин приватизациялаабатах ыал төлүүллэр);
— капитальнай өрөмөөн;
— техническэй көрүү-истии;
— подъезтары сырдатыы;
— итиинэн хааччыйыы;
— уунан хааччыйыы;
— канализация;
— саночистка.

Субсидияны оҥотторорго маннык документтар наадалар:

1. Дьиэ кэргэн туһунан ыспыраапка.

2. БТИ-тэн тус бэйэҕитигэр сокуон быһыытынан суруллубут дьиэлээххит туһунан ыспыраапка.

3. Дохуоттарын туһунан ыспыраапка (хамнас, пенсия, стипендия, алимент уо.д.а.). Дьахтар кэргэнитэн арахсан баран, алимент ылбат буоллаҕына, суут уураах наада.

4. Үлэлээбэт пенсионер трудовой книиискэтэ.

5. Үлэлээбэт дьон дьарыктаах буолуу киниитэн учуокка туралларын, пособиеларын кээмэйин туһунан ыспыраапка.

Коммунальнай өнөлөр иһин ыал уопсай дохуотуттан 15 %-гар диэри төлөөхтэрин сөп. Манна пенсионерга олохтоммут прожиточнай минимуму кытта (холобур, билигин 1301 солк. тэҥ) ыал уопсай дохуота холонор уонна дифференцированнай таһым шкалатын быһыытынан төлөнөр.

1 диэри	1/2МРОТ эбэтэр 6 %
1-тэн 1,1 диэри	6 %
1,1-тэн 1,2	7 %
1,2-тэн 1,3	8 %
1,3-тэн 1,4	9 %
1,4-тэн 1,5	10 %
1,5-тэн 1,6	11 %
1,6-тан 1,7	12 %
1,7-тэн 1,8	13 %
1,8-тан 1,9	14 %
1,9-тан 2,0	15 %

Ыал уопсай дохуота прожиточнай минимумтан улахан буоллаҕына бастакы варианынан, ол эбэтэр шкала быһыытынан субсидия аах ыллыар. Оттон прожиточнай минимумтан итэҕэс дохуоттаах буоллахтарына уопсай дохуоттарыттан 6 % эбэтэр хамнас алын кээмэйин аҥарын (83 солк. 50 х. : 2=41 солк. 75 х.) киһи ахсааныгар төгүллэн субсидия аах ыллар. Бу түбэлтэҕэ нэһилиэнньэҕэ барыстаах варианынан барар.

Холобур, 4 киһилээх дьиэ кэргэн ыйдааҕы дохуота - 4 тыһыынча, толору хааччыллыылаах дьиэҕэ олорор. Олорор дьиэтин иэнэ - 58 кв. м. Ыйга коммунальнай өнө иһин аах ыллар суумата - 546.08., ол иһигэр:

Ититии 5.65 х 58 м2 = 327.70
Канализация
26.80 х 4 киһи = 86.48
Водопровод
21.67 х 4 киһи = 86.68
Тех. көрүү-истии
0,77 х 58 м3 = 44.66
Подъезтары сырдатыы
0.19 х 4 киһи =0,76

I вариант дифференцированнай таһым шкалатынан аах ыллар (прожиточнай минимум III кв. 1301 солк.).

4 киһи х 1301 = 5204

Дьиэ кэргэн дохуота 4000 солк., ол аата прожиточнай минимумҥа тиийбэт, оччоҕо 4000 солк. дохуотуттан 6 % = 240 солк. буолар.

II вариант минимальнай хамнас аҥара

41.75 киһи ахсааныгар төгүллэнэр, ол аата 41.75 х 4 киһи = 167 солк.

Бу холобурга субсидия нэһилиэнньэҕэ барыстаах өттүнэн оҥоһуллар, ол аата 167 солк. төлүүр (546 солк.), субсидията (379 солк.) өнөҥү оҥорор, тэрилтэҕэ ночоотун сабыыга көрүллэр.

1999 сылга былаан быһыытынан субсидияҕа улууска местнэй бюджеккэ 100,0 тыс. солк. көрүллүбүтэ. Сыл түмүгүнэн 136 ыалга 114,3 солк. субсидия оҥоһуллубута.

2000 сылга былаан улаатан 1 мөл. 906 тыс. солк. (местнэй бюджеттэн) субсидияҕа көрүлүннэ. Ол курдук нэһилиэктэриттэн маннык тыырылынна:

Арбын	— 30,0 тыс. солк.
Бөтүҥ	— 54,0 тыс. солк.
Үөдэй	— 100,0 тыс. солк.
Искра	— 15,0 тыс. солк.
Көбөкөн	— 57,0 тыс. солк.
Модут	— 88,0 тыс. солк.
Никольскай	— 32,0 тыс. солк.
Партизан	— 76,0 тыс. солк.
Салбаҥ	— 34,0 тыс. солк.
Таастаах	— 19,0 тыс. солк.
Түбэ	— 33,0 тыс. солк.
Фрунзе	— 9,0 тыс. солк.
Хамаҕатта	— 135,0 тыс. солк.
Хатыҥ Арыы	— 242 тыс. солк.
Хатырык	— 107,0 тыс. солк.
I Хомустаах	— 114,2 тыс. солк.
II Хомустаах	— 79 тыс. солк.
МУ НУ ЖКХ управл.	—681,8 тыс. солк.

Быйыл тыа нэһилиэктэрин ыалларыгар оттукка - маска, чохчо субсидия оҥоһуллуохтаах, маннык нуормаҕа олоҕуран: сылга 1 кв. м. дьиэ иэнигэр 0,43 куб. мас, ол гынан баран биир ыалга 20 куб. м. ордуга суох. Чох 1 кв. - 0,13 тн. сылга 10 т. ордуга суох.

Тоҕус ый түмүгүнэн улууска 570 ыалга 472,0 тыс. солк. суумалаах субсидия оҥоһулунна. Ол иһигэр нэһилиэктэриттэн тоҕус ыйдаах былаан туолуутун көрөр буоллахха маннык:

	Былаан (9 ыйга)	Ыал ахсаана	Субсидия оҥоһулунна	%
1. Арбын	22,0	17 ыал	13,9	62,6
2. Бөтүҥ	40,0	—	—	—
3. Үөдэй	74,1	97 ыал	84,3	113,7
4. Искра	11,1	—	—	—
5. Көбөкөн	42,2	45 ыал	28,3	67,0
6. Модут	65,2	—	—	—
7. Никольскай	23,7	—	—	—
8. Партизан	56,3	36 ыал	24,9	44,2
9. Салбаҥ	25,2	—	—	—
10. Таастаах	14,1	—	—	—
11. Түбэ	24,4	—	—	—
12. Фрунзе	6,6	—	—	—
13. Хамаҕатта	100,0	4 ыал	2,2	2,2
14. Хатыҥ Арыы	179,2	—	—	—
15. Хатырык	79,2	9 ыал	6,7	8,5
16. I Хомустаах	84,6	77 ыал	52,3	61,8
17. II Хомустаах	58,5	103 ыал	78,8	134,7
18. Нам	504,9	182 ыал	180,0	36,0
Барыта:	1411,5	570 ыал	570,0	33 %

Тоҕус ый түмүгүнэн көрдөххө субсидияҕа, ол эбэтэр бэйэтин нэһилиэнньэтигэр чэпчэтии оҥоруурга балайда үлэлэстилэр Үөдэй, II Хомустаах администрациялара. Билигин Хатыҥ Арыы, Хатырык, Бөтүҥ администрацияларыттан документтар киирэн сыталлар. Субсидия оҥоһуллубут нэһилиэктэрэ сыл аҥарыгар эрэ документтарын оҥорсубуттара, аны иккис иэнэ, онон субсидияҕа анаммыт харчыны толору туһаныахха, ол туһуттан нэһилиэнньэни кытта үлэлэһэн сөптөөх документтары хомуйсан, нэһилиэнньэҕэ компенсацияны анатыахха.

А. ЭВЕРСТОВА,
МУ НУ ЖКХ специалиста

кэриэстэбил

ОҕО СААҺЫМ УМНУЛЛУБАТ ДОҕОРО

Карл Маркс аатынан колхозка Хатыҥ Арыы нэһилиэгин «Маалыкай» начальнай оскуолатыгар Искраттан1956 с. үөрэнэ киирбитим. Биһигини, Искра оҕолорун, сонно тута интернакка ылбыттара. Искра Сэбэлээҕэр, Дьаандатыгар, Күрэҥ-Атыгар, Ойбон-Эбэтигэр кыстаабыт, Хара-Уулаах, Эбэ, Хойоно сайылыктарыгар улааппыт оҕоҕо Аппааны бөһүөлэгэ улахана, дьоно-сэргэтэ элбэҕэ сүрдээҕэ. Интернаппыт дьиэтэ барахсан санаабар наһаа улахана, киэнэ-куоҥа, үс хостооҕо, биир хоһугар наар кыргыттар, иккиһигэр уолаттар, үһүс хоһугар биһиэхэ «иккис ийэ» дэппит Уваровская Ирина Андреевна уолунаан Володялыын олорбуттара.

Ирина Андреевнаны ити бириэмэҕэ интернакка олорон ааспыт оҕолрго барыларыгар, иккис Ийэ буолбута - диэтэхпинэ, алҕаһаабатым буолуо дии саныыбын. Икки оҕох маһын бэлэмнээн, оҕоҕун оттон, кэмигэр көрөн аһан-сабан, уухаар бэлэмэ, ону аһан өссө таҥаспытын, кэтэр этэрбэспитин абыраҕаан биэрэрэ, дьэ оннук үтүө киһи этэ Өрүүнэбит барахсан. Интернаппыт дьиэтэ хата билигин «Крестьянский рынок» буолан туспан-киэркэйэн турара олус үөрүүлээх.

Мин Володялыын онтон ылата билсэн, миэхэ убай курдук буолбута. Биир бириэмэҕэ - Москваҕа музыкальнай училищеҕа үөрэттэрээри, кулуупка оҕолору мунньан биир-биир ыллата сылдыбыттара. Онно Володя биһи кыайан хаппытахпыт. Володя гармошкаҕа наһаа үчүгэйдик оонньуура, тарбахтара клавишаҕа мээнэ элэҥнээн олороро. Мин гармошкаҕа оонньуохпун наһаа баҕаран, ийэбэр гармошка ыллаттараары ытааһын бөҕө. Онтон аны Володяны гармошкаҕа үөрэт диэн хаайыы бөҕө, кини наһаа аһыныгас санаалаҕа, миигин үөрэтэ сатаабыта да, улаханнык ылымматаҕым.

Хойоҥоҕо сайылаан олордохпутуна күһүн Володя ийэтинээн тахсан отонноон киирэллэрэ, сири билэр дьон буолан бырааппынаан Русланныын сирдээн биэрэрбит.

Бөтүҥнэ үөрэнэр кэмигэр Володя Уваровскай гармошкаҕа оонньуура санаабар өссө тупсубут этэ. Бөтүҥнэ интернакка Володя Лыткин Мишалыын биир хоско олороллоро, иккиэн тэҥнэ олус үчүгэйдик оонньууллара. Мин эмиэ Володяҕа үөрэттэрээри сыбыытыыр буоллум, биир интернакка олорбуппут.

— Күһүн, муус тоҥмутун кэннэ, интернаппыт анныгар баанканы шайба оҥостон хоккейдыыр, маһынан саабыла оҥостон сэриилэһэ оонньуур этибит, мин онно наар Володя хамаандатыгар сылдьарым. Бөтүҥнэ биир эрэ сыл үөрэммитим, дьонум Таастааххаа көһөн, кэлин Партизаҥҥа үөрэммитим хата манна гармошкаҕа үөрэммитим туһалаабыта, уһун переменаҕа - «вальс» оонньуур этим. Ол да буоллар сибээспитин быспатахпыт.

Оскуола кэнниттэн Володя суоппар буолан ГАЗ-69 массыынатыгар олордон хатааһылатар этэ, баҕар, онтон миэхэ кыым аспыта буолуо СПТУ-2 суоппар курсун бүтэрэн, олохпор бастакы хардыы оҥорбутум. Володя баянистар курстарын бүтэрбитэ, хайа, аны үҥкүүһүтэ сыттаҕа, мээчик курдук чэпчэкитик бэйэтин кыанара, алҕаһаабат буоллахпына, зональнай фестивальга үҥкүүлүү сылдьыбыта. ГАЗ-69 массыынаҕа уһуннук үлэлээбитэ. Оҕо сылдьан олус салла, убаастыы саныыр суоппардарбыт (мин көлүөнэм кэминээҥи оҕолор) Охлопков Егор Алексеевич (Дьөгүөр), бырааттыы Иванов Иван (Уйбааныс), Данил Семенович (Дайыыл) этилэр. Суоппар Дайыыл (оҕолор итинник ааттыыр этибит) массыыната да эчи улахана, аны санаатахха ЗИЛ-164 быһыылаҕа. Мин сороҕор Володяны хаадьылаан: «Эн, суоппар Дьөгүөр курдук наар ГАЗикка, онтон син суоппар Дайыыл курдук ЗИЛ-га сылдьабыт онон биһиги кинилэр солбуйааччылара буолабыт», — диирим.

Владимир Петрович ЗИЛ-ММЗ-554 массыына ылыаҕыттан тута ааҕынан-суоттанан баран, Хатыҥ Арыы совхоһугар уонна ороЙуоҥҥа соцкуоталаһыыга ыҥырыы таһааран, үрдүк таһаарыылаахтык үлэлээбитэ, куоталаһыыга ыҥырыы таһааран, үрдүк таһаарыылаахтык үлэлээбитэ, үлэ туһугар доруобуйатын да харыстамматаҕа, 1974-77 сс. «Чемпион суоппар» аалай лиэнтэлэрэ уонна орден «Трудовой Славы-III степени» тиксибитэ уо.д.а. наҕараадалара да кэрэһэлиилэр. «Сельхозтехникаҕа» үлэлээбит кэмигэр табаарыстара «Орденнаах Володя» диэн убаастаан ааттыыллара.

Кангаласстан - таас чох, Золотинкаттан комбикорм, Большой-Невертэн совхоз, Райпо, уо.д.а. тэрилтэлэр, төһөлөөх элбэх тоннанан таһаҕастарын тиэйбитэ буолуой? Арай кинини арыаллаабыт түһүүлээх-тахсыылаах хайалара, эрэйдээх-этигэстээх, бадараанна-ах суоллара уонна Володя олоҕун оҥостон ыал буолбут кэргэнэ Дарья Спиридоновна, оҕолоро билэн эрдэхтэрэ буолуо. Ону таһынан ыаллар отторун-мастарын-муустарын тиэйбитин эбэн кэбиһиҥ.

Хайа, аны комбайнер бэрдэ, хайдах күһүн кэллэ да, Володя СК-5, кэлин СКД-6 комбайннарынан бурдук быһыытыгар күрэхтэһиини көҕүлээччи - кини. СКД-6 комбайны Нам оройуонугар бастакынан үлэлэппитэ.

Биһиги Хамаҕаттаттан (комбайнердар) Володялаах звеноларыгар СКД-6 комбайны көрө-билсиһэ бара сылдьан спорт араас көрүүгэр күрэхтэһэн кэлбиппит.

Кэнники сылларга доруобуйата мөлтөөн администрацияҕа УАЗик массыынаҕа үлэлээбитэ. Хомойуох иһин, кырыымчык оҕо саас, ыарахан үлэ кини доруобуйатын айгыратан, биһиги кэккэбиттэн бэрт эрдэ өлөн туораабыта биир сылын ааста. Ол эрэн, биһиги, кинини кытта бииргэ үөскээбит дьон, Володя кылгас эрээри чаҕылхай олоҕун, кини киһи быһыытынан сэмэй быһыытын, кэрэ дуоһатын умнубаппыт. Биһиги Володябыт ситэ оҥорботоҕун бүгүн кини оҕолоро, сиэннэрэ салгыыллар. Аҕаларын, эһэлэрин аатын түһэн биэриэхтэрэ суоҕа диэн кинилэргэ бүк эрэнэбит.

И.И. НИКОЛАЕВ

Үһүрэх тылдар

Күндү тапталлаах ийэбитин, эбэбитин **СИВЦЕВА МАРИЯ ГРИГОРЬЕВНАНЫ** 70 сааскын туолар үбүлүөйдээх күҥүнэн ис сүрэхпититтэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Баҕарабыт эйиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьоллоох олоҕу, кыыһыҥ, сиэннэриҥ тапталларыгар уйдаран 100 сааскар дылы олороргор. Эйиэхэ кырдьыы кыттыспатын, дьаҥ-дьаһах ыалласпатын, дьол-соргу сылаас сыдьаайынан сырдата сырыттын диэн алгыыбыт.

Эҕэрдэни кытта кыыһыҥ, күтүөтүҥ, сиэннэриҥ

МАХТАНАБЫТ

Нам улууһун иһинэн тэриллибит Партизаннааҕы реабилитационнай киин балыыһатыгар тус-туһунан нэһилиэктэртэн аҕыс Герой ийэлэр сынньанан, босхо аһаан, босхо эмтэнэн күүс-көмө ыллыбыт. Сорохпут ыалдьан нэһиилэ сылдьан атахпытынан да, сүрэхпитинэн да мөлтөх этибит. Врачпыт Елена Афанасьевна Кондакова доруобуйабытын көрөн, истэн эмтэнэргэ анаталаата, ол курдук укуол, система ыллыбыт. Ону таһынан бэйэтэ массажтыыр. Эмчит, эйэҕэс сестралар киирбиппит тухары оҕо курдук көрдүлэр-иһиттилэр. «Кыргыттар, кэлиҥ укуолгутун ылыҥ» - диэн эйэҕэс саҥа иһилиннэр бары палататтан тахсан процедурнайга киирэн укуолбутун ылабыт. Ити курдук иллээх коллектив үлэлэригэр кыһамныылаах үлэһиттэрдээх, кырдьаҕастар сынньаналларыгар абыраллаах эмтэнэр киин буолсу диэн биһирээтибит.

Улуустааҕы дьиэ кэргэн социальнай харалта тэрийиитинэн «Ийэ күүнэн» Намҥа бэйэлэрин массыыналарынан киллэрэн сүрдээх үчүгэй концертка сырытыннардылар уонна эҕэрдэлээн бэлэх туттартаатылар.

Маннык үчүгэй балыыһаны тэрийэн үлэлэппит үлэһиттэргэ улуус баһылыгар Ядреев А.Н. дьиэ кэргэн отделын сэбиэдиссэйигэр Макарова М.С., тустаах үлэһиттэригэр барҕа махтал буолуохтун. Кэлэр өттүгэр аны гаас киирэрэ буоллар, олус да бэрт буолуо эбит. Эмтэнэргэ араас өрүттээх оборудованиелар кэлиэхтэрэ диилэр. Балыыһа иһэ ыраас, сырдык, сибэкки арааһын үүннэрэллэр, остуолга дуобат, хабылык, хаамыска баар.

Социальнай харалта үлэһиттэригэр, балыыһа коллективыгар бастыҥтан-бастыҥ махтал ийэлии истиҥ эйэҕэс эҕэрдэ. Кинилэргэ үөрүүкөтүү арыалластын, дьол-соргу тосхойдун, доруобай буолуҥ, үлэҕитигэр өссө ситиһиилэри баҕарабыт.

Аппааныттан С.Г. Сивцева, Хамаҕаттаттан Т.Д. Винокурова

УБААСТАБЫЛЛААХ ААҔААЧЧЫЛАРБЫТ, УЛУУСПУТ ДЬОНО-СЭРГЭТЭ!

Бу күннэртэн улуус хаһыатыгар 2001 сыл бастакы аҥарыгар сурутууну саҕалыыбыт. Орто дойдуга уларыйыы-тэлэрийии элбэх, арай «Эҥсиэли» хаһыакка сурутуу сыаната уруккунан хаалар.

15... 45... 90 - бу сыыппаралары өйдөөн кэбис. Ол аата улуус хаһыатыгар сурутуу биир ыйыгар-15 солк., үс ыйга - 45 солк., сыл аҥарыгар - 90 солк.

XXI-с үйэ саҥатыгар улууска ханнык уларыйыылар тахсалларын, олохпут араас эйгэлэригэр саҥа сүүрээннэр киирэллэрин өрүүтүн «Эҥсиэли» хаһыаттан билсиэҕиҥ!

Редакция

Модут орто оскуолатын администрацията, профкома ветеран учуутал бытыгар Сысолятин Егор Гаврильевичка таптыыр уола
СЫСОЛЯТИН
Гаврил Егорович
ыалдьан өлбүтүнэн дириҥ күтүрҕаммытын тиэрдэбит.

Модут нэһилиэгин дьаһалтата, ветераннарын сэбиэтэ үлэ, тыыл ветераннарыгар Лариса Петровна Прядезниковаҕа, Егор Гаврильевич Сысолятиҥҥа нэһилиэк электригэ Ю.Е. Сысолятиҥҥа уонна кинилэр дьиэ кэргэттэригэр кинилэр улахан оҕолоро, убайдара, «Модут» ГУП электригэ
СЫСОЛЯТИН
Гаврил Егорович
ыарахан ыарыыттан суох буолбутунан дириҥ күтүрҕаннарын тиэрдэллэр.
Нэһилиэк дьаһалтата, ветераннар сэбиэттэрэ

«Модут» ГУП коллектива электрик
СЫСОЛЯТИН
Гаврил Егорович
уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн оҕолоругар, дьиэ кэргэттэригэр дириҥ күтүрҕанын тиэрдэр.

Модукка олорор аймахтарбытыгар Лариса Петровнаҕа, Егор Гаврильевичка таптыыр уоллара, убайдара, аҕалара, күтүөппут
СЫСОЛЯТИН
Гаврил Егорович
ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ күтүрҕаммытын тиэрдэбит.
І Хомустаахтан Новгородова Т.В., Намтан Фомина Т.В., Николаевтар, Кривошапкиннар, Сииттэттэн Кривошапкиннар, бары аймахтара

Выражаем глубокое соболезнование Дьяконовой Ольге Николаевне, родным и близким по поводу кончины любимой матери, бабушки
НИКОЛАЕВОЙ
Тамары Николаевны.
Одноклассники

Выражаем глубокое соболезнование дорогой нашей Зое Егоровне Тарасовой, всем ее родным и близким по поводу кончины после тяжелой болезни матери
НИКОЛАЕВОЙ
Тамары Николаевны.
Соседи

Күндү ийэбит, эбэбит, хос эбэбит, үлэ, тыыл ветерана
ЯДРИХИНСКАЯ
Татьяна Даниловна
уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥник курутуйан туран бары аймахтарыгар, чугас дьоммутугар иһитиннэрэбит.
Оҕолоро, кийииттэрэ, сиэннэрэ

Чугас ыаллардарбытыгар Самсонов Данил Петровичка, кини бииргэ төрөөбүттэригэр, дьиэ кэргэттэригэр тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ
ЯДРИХИНСКАЯ
Татьяна Даниловна
уһуннук ыараханнык ыалдьан өлбүтүнэн дириҥ күтүрҕаммытын тиэрдэбит.
Ксенофонтовтар, Абрамовтар, Сивцевтэр, Мохначевскайдар, Былковтар

Күндү кийииппит, саҥаспыт Аняҕа, балтыларбытыгар Валяҕа, Леная, уолаттарыгар, кыра кыыһыгар, аймахтарыгар, билэр дьоноругар
ЯДРИХИНСКАЯ
Татьяна Даниловна
уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ күтүрҕаммытын тиэрдэбит.
Шестаковтар, Санниковтар

Выражаем глубокое соболезнование Самсоновой Анисии Петровне по поводу кончины любимой матери
ЯДРИХИНСКОЙ
Татьяны Даниловны.
Абрамовы

Күндүтүк саныыр, таптыыр эдьиийбит үлэ, тыыл ветерана
ЯДРИХИНСКАЯ
Татьяна Даниловна
ыалдьан өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дириҥ күтүрҕаммытын тиэрдэбит.
Ядрихинскайдар, Москвитиннэр, Ивановтар, Павловтар

«Росгосстрах-Аргыс» үрүккү үлэһитэ
ЯДРИХИНСКАЯ
Татьяна Даниловна
ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэннэригэр дириҥ күтүрҕаннарын тиэрдэллэр

Таптыыр уолум, убайбыт, таайбыт
НАУМОВ
Владимир Борисович
б.дь. алтынньы 29 күнүгэр эмискэ ыалдьан өлбүтүнэн кэргэнигэр Марфаҕа, оҕолоругар Маняҕа, Костяҕа, сиэннэригэр дириҥ күтүрҕаммытын биллэрэбит.
Ийэтэ, балта, быраата, сиэн балтылара

Намнааҕы социальнай реабилитация училищетын коллектива, профсоюзнай тэрилтэтэ, администрацията Третьякова Елизавета Владимировнаҕа, Птицын Иннокентий Васильевичка, чугас аймахтарыгар, быраттара
ПТИЦЫН
Семен Васильевич
Дьокуускай куорат ис дьыалаҕа управлениетын патруллуур постовой сулууспа үлэһитэ милиция ыстаарсай прапорщига, милиция туйгуна Дагестан республикатыгар сулууспалыыр эбээһинэһин толоро сылдьан хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириҥ күтүрҕаммытын тиэрдэбит.

Истиҥник саныыр доҕотторбутугар Намнааҕы социальнай реабилитация училищетын преподавателлэригэр Птицын Иннокентий Васильевичка, Третьякова Елизавета Владимировнаҕа тапталлаах быраттара
ПТИЦЫН
Семен Васильевич
эдэр саһыгар Дагестаҥҥа сулууспалаан, ытык иһин толоро сылдьан хомолтолоохтук олохтон туораабытынан дириҥ күтүрҕаммытын тиэрдэбит.
Никоновтар, Павловтар, Саввиновтар, Ушницкая

ТӨЛӨБҮРДЭЭХ ҮӨРЭХХЭ ЫҢЫРАБЫТ

Намнааҕы социальнай реабилитация училищета маннык идэлэргэ үөрэнээччилэри сэтинньи ый 1 күнүттэн төлөбүрдээх үөрэххэ ылыыны биллэрэр:

Идэлэрэ	Үөрэнии болдьоҕо	Үөрэнии иһин төлөбүрэ (солк.)
1. Электросварщик	1 ый	1500
2. ЭВМ оператора	1 ый	1500
3. Инструктор (массыына ыытарга)	1 ый	1500
4. Кыра бизнес бухгалтера	3 ый	3000
5. «С» категориялаах суоппар	3 ый	3000
6. «Д» категориялаах суоппар	2 ый	2500
7. «Е» категориялаах суоппар	1 ый	1500
8. «А», «В» категориялаах тракторист	3 ый	2500
9. «В» категориялаах суоппар	1 ый	1500

* Директор аатыгар сайабылыанньа;

* Орто, эбэтэр ситэтэ суох орто үөрэҕи бүтэрбитин туоһулуур документ (аттестат);

* 086У №-дээх медицинскэй ыспыраапка, суоппар идэлээх курстарга үөрэнээччилэр - ГИБДД медыспыраапката уонна ГИБДД-н в/уд-та быһыллыбатаҕын туһунан ыспыраапка;

* Олорор сириттэн ыспыраапка;

* 4 устуука 3х4 кээмэйдээх хаартыска;

* Хаһаайыстыбаттан, тэрилтэттэн дуоҕабар;

Төлөбүр кэпсэтии быһыытынан.

678388. Нам улууһа, Граф Биэрэгэ, Намнааҕы СРУ, 23-1-04, 21-5-81.

ДУОБАТЧЫТТАР БОЛҔОМТОЛОРУГАР

Кырдьаҕастар ыйдарынан алтынньыга саһырбыт дуобатчыттар күрэхтэһиилэрэ көрүллүбүтэ. Ол аахсыллар биричиинэлэринэн, республика күрэхтэһиилэриттэн, мунха уонна муус ылыытын «быраахынньыктарынан» өрөбүл күннэр тиксибэккэлэр сэтинньигэ көһөрүллүбүтэ.

Сэтинньи 5-6 күннэригэр Нам селотугар дуобат дьиэтигэр сарсыарда 10 чаастан саһырбыт дуобатчыттар үйэлэр кирбиилэригэр күрэхтэһиилэрэ буолар. Онно кытталлар 50 саастарын туолбут, онтон аҕа саастаах дуобатчыттар. Актыыбынай кыттыыны ыларгытыгар.

Дуобат федерацията

Кытархай эриэн симменталь, балтараа саастаах тыһы борооску балаҕан ыйтан сүппүтэ көстө илик. Ким көрбүт манньаҕа маннык телефоҥҥа эрийэргитигэр көрдөһөбүт: 21-0-68 эбэтэр Ленская уул. 37-гэр.

Куплю лед. Тел. 21-9-33.

РЕДАКТОР В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — **21496**; ; бухгалтерия — **21332**; факс — **21332; "НАМ" ТРК** — **21632**; редакционнай издательскай система — **21141**

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Нам улууһун дьаһалтата, редакция коллектива. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын туһуһууну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональнай управлениетыгар регистрацияламмыт нүөмэрэ — **Я 0085.**

Сурукка аккытын-суолгутун, үлэҕитин, дьиэҕит аадырыһын чопчу ыйыҥ.
Автор этэрэ хаһыат санаатыныын мэлдьи биир буолбат.

"ЭҢСИЭЛИ" - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам с., Октябрьскай уул. 1.
E-mail: editor62@sakha.ru

Талылынна уонна таҥылынна "Эҥсиэли" хаһыат редакционнай-издательскай систематыгар.
Хаһыат Дьокуускайга "Сахаполиграфиздат" НИПК бэчээттэннэ, Орджоникидзе уул. 38.
Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лиис.
Индекса — 54889. Тираһа — 2164
Бэчээккэ илии баттанна — 12:00 ч, 1.11. 2000
Сакааһын №-рэ — 126